Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 248
van **CATHY COUDYSER**
datum: 3 april 2020

---

aan **JAN JAMBON**
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Deelstaat Noordrijn-Westfalen - Samenwerking met Vlaanderen na de brexit

In zijn beleidsnota Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking 2019-2024 geeft de minister aan dat de buurlanden de belangrijkste partners van Vlaanderen zijn en dit ook deze legislatuur zullen blijven. Naast Nederland onderhoudt Vlaanderen ook al enige tijd nauwe banden met de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen.

De voorbije legislatuur heeft de Vlaamse Regering tweemaal gezamenlijk vergaderd met de regering van Noordrijn-Westfalen. Een eerste gezamenlijke regeringszitting vond plaats in 2015, de tweede in januari 2019. Tijdens de gezamenlijke regeringszitting in 2019 werd een protocol aangenomen bestaande uit een reeks gezamenlijke besluiten ter versterking van de grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden tussen Vlaanderen en Noordrijn-Westfalen. Een van de concrete dossiers waarrond gezamenlijke afspraken werden afgesloten is de brexit.

In dit protocol erkennen beide regeringen dat de brexit een grote uitdaging vormt voor beide regio's en beklemtonen het belang om na de brexit te streven naar de engst mogelijke economische banden met het Verenigd Koninkrijk om de administratieve kosten en formaliteiten voor bedrijven, in het bijzonder kmo's, tot een minimum te beperken. De toekomstige handelsbetrekkingen met het Verenigd Koninkrijk moeten de integriteit van de Europese interne markt respecteren.

Beide regeringen moedigen verdere bilaterale politieke en economische consultaties op operationeel niveau aan om de samenwerking en wederzijdse dialoog over de brexit en de gevolgen ervan te bevorderen. Binnen die context spreken beide administraties af om ervaringen en beste praktijken uit te wisselen over hoe de lokale economie in Vlaanderen en Noordrijn-Westfalen – en vooral de kmo's – het best op de brexit kunnen voorbereid worden.

De regeringen van Vlaanderen en Noordrijn-Westfalen komen overeen om ook nauwer samen te werken om de Europese en Britse partijen te ondersteunen bij het onderhandelingsproces wat de toekomstige relatie tussen Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk betreft. In een 'no deal'-scenario dienen er noodmaatregelen te worden genomen om de verstoring tot een minimum te beperken. Indien dergelijk scenario zich voordoet, komen beide administraties overeen om hun gezamenlijke consultaties met de Europese instellingen op te voeren om de concrete impact van dit scenario het hoofd te kunnen bieden en om ondersteuningsmechanismen te activeren. Beide administraties

zullen ook bilateraal hun ervaringen en beste praktijken uitwisselen over de uitdagingen die verbonden zijn aan een no-dealbrexit.

Tijdens de laatste gezamenlijke regeringszitting uitte de voorganger van de minister de wens om deze zitting binnen twee jaar opnieuw te organiseren om de resultaten van de gemaakte afspraken te bekijken.

1. Kan de minister een overzicht geven van de opvolging die tot op heden is gegeven aan de gemaakte afspraken rond samenwerking in het brexitdossier?
2. Met betrekking tot welke sectoren zijn de belangen van Vlaanderen en Noordrijn-Westfalen gelijklopend? Zijn er ook sectoren waarvoor de belangen niet gelijklopend zijn? Zo ja, welke?
3. Heeft de minister al de mogelijkheid gehad om persoonlijk kennis te maken met de heer Armin Laschet, minister-president van Noordrijn-Westfalen? Zo neen, is er in een persoonlijke ontmoeting in de nabije toekomst voorzien?
4. Staat de minister achter het voornemen van zijn voorganger om tweejaarlijks een gezamenlijke regeringszitting met de regering van Noordrijn-Westfalen te organiseren?

JAN JAMBON
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD
op vraag nr. 248 van 3 april 2020
van **CATHY COUDYSER**

---

1. Tijdens de gezamenlijke regeringszitting van 18 januari 2019 werd beslist verdere bilaterale politieke en economische consultaties op operationeel niveau aan te moedigen. Het doel is het intensifiëren van de samenwerking en het bevorderen van de wederzijdse dialoog over belangrijke EU-dossiers. Wat dat laatste betreft, is brexit het belangrijkste dossier. De wens tot uitwisseling en samenwerking werd zowel door mijn voorganger Geert Bourgeois en de minister-president van Noordrijn-Westfalen (NRW) Armin Laschet bevestigd, bij de opening van de Vlaamse week in NRW op 17 maart 2019 in Aken.

   Beide administraties wisselden ervaringen en beste praktijken uit over hoe de lokale economie in Vlaanderen en NRW – en vooral de kmo's – op de brexit voorbereid kunnen worden.

   De afspraak om een formeel overleg te organiseren tussen de brexit-coördinator van NRW Friedrich Merz en het Vlaamse brexit-team werd (nog) niet gerealiseerd. Zowel Merz als Laschet zijn kandidaat voor het voorzitterschap van de CDU nationaal en hebben momenteel andere prioriteiten.

2. De Vlaamse economie is nauw verweven met de Duitse, waarbinnen NRW een prominente plaats inneemt. Door de nabijheid, maar vooral dankzij de marktomvang en de koopkracht, is Duitsland de belangrijkste afzetmarkt voor de Vlaamse exporteurs.

   De brexit vormt een gezamenlijke uitdaging. De economische banden van beide deelstaten met het Verenigd Koninkrijk (VK) zijn aanzienlijk. Uit eerdere contacten blijkt dat NRW vooral vreest voor de gevolgen van brexit voor KMO's. Die beschikken in tegenstelling tot grote ondernemingen vaak niet over de nodige douane-expertise en capaciteit. Gezien de introductie van douaneformaliteiten een bijkomende kost en vertraging betekent voor de waardenketens, vreest NRW net als Vlaanderen voor de ontwrichting van de productie in Europa. Dergelijke ontwrichtende effecten van brexit werden bevestigd door een recente studie van KULeuven.

   NRW probeert daarom ondernemingen uit het VK aan te trekken om het productieproces op het continent te centraliseren. Het zijn vaak toeleveranciers in de automobielsector. Mochten deze autobedrijven interesse hebben in een delokalisatie omdat de voorwaarden buiten de interne markt onvoldoende attractief zijn, bestaat de vrees dat ze zich niet zullen hervestigen op het Europese continent, maar eerder naar de VS of Azië zullen trekken.

   De Noordzeehavens zijn onmisbaar voor het in stand houden van vlotte waardenketens tussen het VK en het Europese continent. Elke handelsbarrière aan de havens zal substantiële domino-effecten hebben voor elke verdere link in de waardenketen. De EU heeft een duidelijk belang in het onderhouden van de vitale rol van deze havens, ongeacht wat de toekomst mag brengen.

3. Ik heb vorig jaar de Algemeen Vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering in Berlijn opdracht gegeven om een afspraak vast te leggen voor een bilateraal gesprek met collega Laschet. Door het drukke programma net na het opnemen van mijn ambt dienden prioriteiten te worden gesteld op het vlak van buitenlandse zendingen. Armin Laschet van zijn kant had als kandidaat voor de opvolging van Annegret Kramp-Karrenbauer als voorzitter van de CDU alle buitenlandse bezoeken uitgesteld tot na de voorziene datum van de voorzitters-verkiezing (26 april jl.). Wij hadden mogelijke data vastgeprikt na april, maar door de pandemie kwamen die te vervallen. Ondertussen is de voorzittersverkiezing bij de CDU uitgesteld tot december van dit jaar. Het is alleszins de bedoeling, zodra onze agenda's het toelaten, een bilateraal gesprek te hebben en daarbij alle belangrijke samen-werkingsdossiers, en dus ook brexit, aan te snijden.

4. Uiteraard sta ik achter de organisatie van een volgende gezamenlijke regeringszitting met de collega's van NRW. Wat ons betreft kan die kan plaatsvinden eind dit jaar of begin 2021. Door de huidige pandemie is de voorbereiding daarvan echter opgeschort.